

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (třetího senátu)

18. listopadu 2020 *

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Člen personálu z členského státu vyslaný k EUPM v Bosně a Hercegovině – Rozhodnutí o přeřazení – Zneužití pravomoci – Zájem služby – Psychické obtěžování – Sankční charakter přeřazení – Odpovědnost – Morální újma“

Ve věci T-271/10 RENV II,

H, zastoupená L. Levi, avocate,

žalobkyně,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené A. Vitrem a A. de Elera-San Miguel Hurtadem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je zaprvé návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 podepsaného personálním vedoucím policejní mise Evropské unie (EUPM) v Bosně a Hercegovině, jímž byla žalobkyně přeřazena na pozici *Criminal Justice Adviser – Prosecutor* u regionální úřadovny v Banja Luce (Bosna a Hercegovina), a rozhodnutí ze dne 30. dubna 2010 podepsaného vedoucím EUPM ve smyslu článku 6 rozhodnutí Rady 2009/906/SZBP ze dne 8. prosince 2009 o policejní misi Evropské unie (EUPM) v Bosně a Hercegovině (Úř. věst. 2009, L 322, s. 22), jímž byl upřesněn operativní důvod jejího přeřazení, a zadruhé návrh založený na článku 268 SFEU znějící na náhradu újmy údajně způsobené žalobkyni,

TRIBUNÁL (třetí senát),

ve složení A. M. Collins, předseda, V. Kreuschitz a Z. Csehi (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Artemiou, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. července 2020,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Na základě společné akce Rady 2002/210/SZBP ze dne 11. března 2002 o Policejní misi Evropské unie (Úř. věst. 2002, L 70, s. 1; Zvl. vyd. 18/01, s. 278) byla zřízena policejní mise Evropské unie (EUPM), aby zajistila pokračování mezinárodní policejní pracovní skupiny Organizace spojených národů v Bosně a Hercegovině.
- 2 EUPM, která zahájila činnost dne 1. ledna 2003, byla několikrát prodloužena, zejména rozhodnutím Rady 2009/906/SZBP ze dne 8. prosince 2009 o EUPM v Bosně a Hercegovině (Úř. věst. 2009, L 322, s. 22).
- 3 Žalobkyně H je italská soudkyně, která byla na základě dekretu italského ministerstva spravedlnosti ze dne 16. října 2008 vyslána k EUPM v Sarajevu (Bosna a Hercegovina) za účelem výkonu funkce *Criminal Justice Unit Adviser* ode dne 14. listopadu 2008.
- 4 Na základě dekretů italského ministra spravedlnosti ze dne 7. dubna a 9. prosince 2009 bylo vyslání žalobkyně prodlouženo do 31. prosince 2009, a poté do 31. prosince 2010, za účelem výkonu funkce *Chief of Legal Office*.
- 5 Po reorganizaci EUPM dne 1. ledna 2010 bylo pracovní místo *Chief of Legal Office* zastávané žalobkyní přejmenováno na *Senior Legal Advisor/Legal Counsel*.
- 6 Dopisem ze dne 17. března 2010 informovala žalobkyně spolu s jednou ze svých kolegyní, A, právní poradkyní při EUPM, své nadřízené o údajných nesrovnalostech v řízení EUPM (dále jen „dopis ze dne 17. března 2010“). Tento dopis byl dne 17. března 2010 předán přímému nadřízenému žalobkyně, řediteli oddělení politiky EUPM. Dne 26. března 2010 byl úřadu vedoucího EUPM s ohledem na nadcházející schůzku s posledně uvedeným předán seznam údajných nesrovnalostí uvedených v dopise ze dne 17. března 2010.
- 7 Rozhodnutím ze dne 7. dubna 2010, které bylo podepsáno personálním vedoucím EUPM, byla žalobkyně od 19. dubna 2010 z „operativních důvodů“ přeřazena na pracovní místo *Criminal Justice Adviser – Prosecutor* u regionální úřadovny v Banja Luce (Bosna a Hercegovina) (dále jen „rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010“).
- 8 Úředník Stálého zastoupení Italské republiky při Evropské unii informoval žalobkyni e-mailem ze dne 15. dubna 2010, že účinnost rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 byla odložena.
- 9 Rozhodnutím ze dne 30. dubna 2010 podepsaným vedoucím EUPM ve smyslu článku 6 rozhodnutí 2009/906 potvrdil posledně uvedený rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010. V tomto ohledu upřesnil, že rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 přijal on sám a že operativním důvodem pro přeřazení žalobkyně byla potřeba mít v úřadovně v Banja Luce k dispozici poradce na pozici státního zástupce (dále jen „rozhodnutí ze dne 30. dubna 2010“).
- 10 Dopisem ze dne 26. května 2010 vypověděl vedoucí EUPM smlouvu A z důvodu ztráty důvěry.
- 11 Dne 4. června 2010 podala žalobkyně žalobu k Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio (regionální správní soud v Laziu, Itálie), kterou se domáhala zrušení rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010, jakož i náhrady újmy, která jí byla údajně způsobena. Žalobkyně podala u uvedeného italského soudu také návrh na odklad vykonatelnosti rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010.
- 12 Od srpna 2010 až do konce svého vyslání k EUPM čerpala žalobkyně pracovní volno z důvodu nemoci.

- 13 Dne 31. prosince 2010 vyslání žalobkyně k EUPM skončilo.
- 14 EUPM ukončila činnost v průběhu roku 2012.
- 15 V návaznosti na stížnost podanou A dospěl evropský veřejný ochránce práv ve svém rozhodnutí ze dne 4. června 2015 k závěru, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv kritizoval především neexistenci předem stanoveného rámce pro vyřizování upozornění ze strany oznamovatelů na nedostatky fungování a pro zajištění jejich ochrany.

Řízení před Tribunálem a Soudním dvorem

- 16 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 16. června 2010 podala žalobkyně žalobu proti Radě Evropské unie, Evropské komisi a EUPM, kterou se domáhala zrušení rozhodnutí ze dne 7. a 30. dubna 2010 (dále jen společně „napadená rozhodnutí“).
- 17 Dne 17. června 2010 podala rovněž návrh na předběžné opatření znějící na odklad vykonatelnosti napadených rozhodnutí. Usnesením ze dne 22. července 2010, H v. Rada a další (T-271/10 R, nezveřejněné, EU:T:2010:315) předseda Tribunálu tento návrh zamítl pro nedostatek naléhavosti a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 18 Usnesením ze dne 10. července 2014, H v. Rada a další (T-271/10, nezveřejněné, dále jen „původní usnesení“, EU:T:2014:702) Tribunál odmítl žalobu jako nepřípustnou, jelikož měl za to, že není příslušný o ní rozhodnout.
- 19 Navrhovatelka podala proti původnímu usnesení kasační opravný prostředek, v jehož rámci tvrdila, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když se prohlásil za nepříslušný k rozhodnutí o žalobě.
- 20 Rozsudkem ze dne 19. července 2016, H v. Rada a další (C-455/14 P, dále jen „první rozsudek o kasačním opravném prostředku“, EU:C:2016:569) Soudní dvůr původní usnesení zrušil, odmítl žalobu jako nepřípustnou v rozsahu, v němž směřovala proti Komisi a EUPM, vrátil věc zpět Tribunálu, aby rozhodl o meritů žaloby v rozsahu, v němž směřovala proti Radě, a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 21 Rozsudkem ze dne 11. dubna 2018, H v. Rada (T-271/10 RENV, dále jen „rozsudek po vrácení věci“, EU:T:2018:180), Tribunál žalobu zamítl jako neopodstatněnou.
- 22 Žalobkyně podala proti rozsudku po vrácení věci kasační opravný prostředek. Rozsudkem ze dne 4. prosince 2019, H v. Rada (C-413/18 P, nezveřejněný, dále jen „druhý rozsudek o kasačním opravném prostředku“, EU:C:2019:1044), Soudní dvůr zrušil rozsudek po vrácení věci, vrátil věc Tribunálu, aby rozhodl o třetím až pátém důvodu návrhu na neplatnost, jakož i o návrhu na náhradu újmy, a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 23 Dopisy ze dne 9. prosince 2019 vyzvala kancelář Tribunálu účastnice řízení, aby v souladu s čl. 217 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu předložily písemná vyjádření k závěrům, které je třeba vyvodit z druhého rozsudku o kasačním opravném prostředku pro vyřešení sporu. Žalobkyně a Rada předložily svá vyjádření ve stanovené lhůtě.
- 24 Rozhodnutím předsedy Tribunálu ze dne 27. února 2020 byla věc přidělena třetímu senátu.
- 25 Na návrh soudce zpravodaje a rozhodnutím předsedy senátu ze dne 5. března 2020 bylo rozhodnuto o přednostním projednání této věci.

- 26 Dopisy ze dne 9. března 2020 vyzvala kancelář Tribunálu účastnice řízení, aby v souladu s čl. 217 odst. 3 jednacího řádu předložily doplňující písemná vyjádření. Účastnice řízení předložily doplňující vyjádření ve stanovené lhůtě, a sice dne 25. března 2020.
- 27 Po ukončení písemné části řízení podala žalobkyně dne 8. dubna 2020 žádost o nařízení jednání.
- 28 Na návrh soudce zpravodaje Tribunál (třetí senát) rozhodl, že zahájí ústní část řízení, a v rámci organizačních procesních opatření podle článku 89 jednacího řádu vyzval účastnice řízení, aby písemně odpověděly na některé otázky a aby Rada předložila jeden dokument. Účastnice řízení těmto organizačním procesním opatřením vyhověly ve stanovené lhůtě.
- 29 Řeči účastnic řízení a odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 1. července 2020.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 30 Žalobkyně v žalobě navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 a v případě potřeby i rozhodnutí ze dne 30. dubna 2010;
 - uložil Radě, Komisi a EUPM, aby jí zaplatily náhradu vzniklé újmy, vyčíslenou *ex aequo et bono* ve výši 30 000 eur;
 - uložil Radě, Komisi a EUPM náhradu nákladů řízení, zvýšených o úrok ve výši 8 %.
- 31 V replice žalobkyně pozměnila svá návrhová žádání v tom smyslu, že k celkové částce náhrady újmy požadované v žalobě připočetla částku 8 000 eur a upustila od žaloby proti EUPM.
- 32 Ve svém vyjádření po prvním vrácení věci upravila žalobkyně své návrhové žádání tak, že žaloba směřuje pouze proti Radě. Zároveň je pozměnila, aby již žaloba nesměřovala ke zrušení napadených rozhodnutí, ale pouze k tomu, aby bylo rozhodnuto o jejich protiprávnosti, a dále aby náhrada škody zahrnovala rovněž újmu vzniklou z důvodu nemožnosti zrušit napadená rozhodnutí. V průběhu řízení po prvním vrácení věci žalobkyně upřesnila, že cílem jejích návrhových žádání je primárně zrušení rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010, a je-li to nezbytné, rozhodnutí ze dne 30. dubna 2010, přiznání náhrady újmy, jak byla upřesněna, a podpůrně prohlášení protiprávnosti uvedených rozhodnutí pouze za účelem náhrady újmy.
- 33 Ve svém vyjádření po druhém vrácení věci žalobkyně zopakovala svá návrhová žádání směřující primárně ke zrušení napadených rozhodnutí a podpůrně k prohlášení protiprávnosti uvedených rozhodnutí pouze za účelem náhrady újmy. Kromě toho zopakovala svůj návrh na náhradu vzniklé újmy a uložení Radě náhrady nákladů řízení navýšených o úrok ve výši 8 %.
- 34 Rada navrhuje, aby Tribunál:
- žalobu zamítl;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K návrhu na zrušení

K předmětu sporu

- 35 Na podporu svého návrhu na zrušení napadených rozhodnutí předložila žalobkyně v žalobě pět žalobních důvodů vycházejících zaprvé z porušení ustanovení rozhodnutí 2009/906, zadruhé z nedostatku odůvodnění, zatřetí ze zneužití pravomoci, začtvrté ze zjevně nesprávného posouzení a zapáté z psychického obtěžování.
- 36 Jak vyplývá z bodu 21 výše, návrh na zrušení byl Tribunálem v rozsudku po vrácení věci zamítnut v plném rozsahu jako neopodstatněný.
- 37 Druhým rozsudkem o kasačním opravném prostředku Soudní dvůr rozsudek po vrácení věci bez dalšího upřesnění zrušil (viz bod 1 výroku). Dále vrátil věc Tribunálu, aby rozhodl, pokud jde o návrh na zrušení, o třetím až pátém žalobním důvodu (viz bod 2 výroku). V rámci odůvodnění (druhý rozsudek o kasačním opravném prostředku, body 102 až 117) Soudní dvůr uvedl, že Tribunál porušil zásadu kontradiktornosti vyplývající z požadavků týkajících se práva na spravedlivý proces, jelikož odpovědi a dokumenty poskytnuté Radou po jednání nebyly předmětem kontradiktorního projednání v řízení před Tribunálem a byly rozhodující pro jeho úvahy při zamítnutí třetího až pátého žalobního důvodu předložených v prvním stupni.
- 38 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 61 statutu Soudního dvora Evropské unie, který se na Tribunál použije na základě čl. 53 prvního pododstavce uvedeného statutu, platí, že je-li kasační opravný prostředek opodstatněný a věc je vrácena Tribunálu, je tento soud vázán právním názorem obsaženým v rozhodnutí Soudního dvora. V návaznosti na zrušení Soudním dvorem a vrácení věci Tribunálu je řízení před posledně uvedeným podle článku 215 jeho jednacího řádu zahájeno rozhodnutím Soudního dvora a Tribunál musí znovu rozhodnout o všech žalobních důvodech předložených žalobkyní směřujících ke zrušení rozhodnutí, s výjimkou těch částí výroku, jež nebyly Soudním dvorem zrušeny, jakož i úvah, na nichž jsou tyto nezrušené části nutně založeny, jelikož již nabýly právní moci (viz rozsudek ze dne 3. července 2018, *Keramag Keramische Werke a další v. Komise*, T-379/10 RENV a T-381/10 RENV, nezveřejněné, EU:T:2018:400, bod 26 a citovaná judikatura).
- 39 Za těchto podmínek a zejména s ohledem na znění bodu 2 výroku druhého rozsudku o kasačním opravném prostředku je třeba nejprve zkoumat třetí až pátý žalobní důvod směřující ke zrušení a poté případně určit, zda se předmět sporu týká také prvních dvou žalobních důvodů směřujících ke zrušení, jak tvrdí žalobkyně v odpovědi na písemnou otázku Tribunálu.

K věci samé

- 40 Na podporu třetího žalobního důvodu žalobkyně uvádí, že rozhodnutí o jejím přeložení a „degradování“ nebylo přijato v zájmu služby a jeho jediným cílem bylo ji psychicky obtěžovat a urazit. Postup přeložení a přeražení na nižší pozici byl podle jejího tvrzení využit za účelem dosažení jiných cílů, než jsou cíle stanovené zákonem. V tomto ohledu upřesňuje, že neexistovala skutečná potřeba přidělit náležitě pracovníka v pozici *Prosecutor* do Banja Luky, že byl okamžitě zahájen postup k přijetí nového *Senior Legal Advisor/Legal Counsel* (dříve *Chief of Legal Office*) v Sarajevu za účelem jejího nahrazení, a že v okamžiku jejího přeložení do Banja Luky byla stále v platnosti výzva k podávání žádostí o pracovní místo na pozici *Criminal Justice Expert* v Banja Luce. Dále uvádí, že rozhodnutím ze dne 7. dubna 2010 byla rovněž „degradována“, jelikož funkce *Criminal Justice Expert* v regionální úřadovně byly vzhledem ke struktuře EUPM, jakož i k zastávaným úkolům podřadnější

než funkce *Senior Legal Advisor/Legal Counsel* vykonávané v ústředí EUPM. Tvrdí rovněž, že přeložení a „degradování“ představují odvetu za zasláný dopis ze dne 17. března 2010. Na podporu pátého žalobního důvodu žalobkyně uvádí, že rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 bylo přijato s cílem ji psychicky a profesionálně obtěžovat, neboť byla nejen přeložena bez jakéhokoli legitimního důvodu, ale byla rovněž „degradována“. Dodává, že její přeložení a „degradování“ bylo doprovázeno řadou urážlivých jednání, včetně omezení telefonického přístupu, „velmi agresivního“ e-mailu vyzývajícího ji k uvolnění své kanceláře, neodůvodněných obtíží při získání dovolené nebo jejího vyloučení z hlavních činností EUPM během jejího vyslání. V replice popisuje další jednání, která považuje za obtěžování.

- 41 Rada zpochybňuje opodstatněnost argumentů žalobkyně. Poznamenává, že tvrzení žalobkyně, podle kterého byla z důvodu svého přeložení „degradována“, není opodstatněné z faktického ani z právního hlediska. Přeložení jmenované v dubnu 2010 ze Sarajeva do Banja Luky nemělo údajně vliv ani na její postavení v rámci administrativy, ani na vyplácení její odměny a příspěvků. Rada upřesňuje, že žalobkyně neměla v misi žádné právo na konkrétní pracovní místo a nepředložila žádnou podrobnější skutkovou informaci, která by umožnila konstatovat, že z důvodu jejího přeložení byla přeřazena na nižší pracovní pozici. Podle Rady nepředkládá žalobkyně ani žádný důkaz o tom, že rozhodnutí o přeřazení bylo přijato s jediným nebo hlavním cílem ji psychicky obtěžovat a urazit. Zpochybňuje také, že neexistoval objektivní zájem na vytvoření pracovního místa *Prosecutor* v Banja Luce a že k přeřazení došlo v době, kdy ještě probíhalo výběrové řízení na pracovní místo *Criminal Justice Expert*. Uvádí rovněž, že Tribunál nemůže mít pravomoc rozhodovat o otázce, zda přidělení státního zástupce k regionální úřadovně v Banja Luce odpovídalo operativní potřebě. Rada uvádí, že neexistuje žádný důkaz o tom, že by žalobkyně byla vystavena psychickému obtěžování.
- 42 Úvodem je třeba připomenout, že ačkoli mají rozhodnutí o alokaci lidských zdrojů přidělených k této misi členskými státy a unijními orgány za účelem provádění činnosti v oblasti působení přijatá příslušnými orgány EUPM operativní aspekt týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), jsou ze své podstaty i akty personálního řízení stejně jako jakékoli jiné podobné rozhodnutí přijaté unijními orgány při výkonu jejich pravomocí (první rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 54).
- 43 Napadená rozhodnutí navíc spadají do kontextu, v němž unijní orgány mají širokou posuzovací pravomoc (první rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 69).
- 44 Dále je třeba připomenout, že v judikatuře v oblasti unijní veřejné služby byla uznána možnost dovolávat se existence psychického obtěžování na podporu návrhových žádání znějících na zrušení, která nesměřují proti zamítnutí žádosti o pomoc podané zaměstnancem z důvodu, že se domnívá, že je obětí obtěžování, avšak směřují proti ostatním rozhodnutím přijatým administrativou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. února 2010, Menghi v. ENISA, F-2/09, EU:F:2010:12, body 67 a 70 až 72). Vzhledem k tomu, že zaměstnanec vyslaný unijními orgány, jehož postavení je upraveno služebním řádem úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád“), a takový zaměstnanec vyslaný členskými státy, jako je žalobkyně, podléhá stejným pravidlům, co se týče plnění jejich úkolů v „místě působení“ (v tomto smyslu viz první rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 50), je třeba tuto judikaturu použít obdobně na návrhová žádání směřující proti rozhodnutím vedoucího EUPM, jimiž bylo rozhodnuto o přeřazení zaměstnance vyslaného členským státem.
- 45 Z judikatury kromě toho vyplývá, že kontext psychického obtěžování lze rovněž vzít v úvahu, je-li ten, kdo se tohoto obtěžování dopouštěl, zároveň podepsán pod napadeným rozhodnutím, za účelem prokázání, že toto rozhodnutí bylo přijato s cílem zaměstnanci uškodit, a je proto stíženo vadou zneužití pravomoci. Co se týče tvrzení o psychickém obtěžování uplatněného na podporu návrhových žádání směřujících proti rozhodnutí o přeřazení, může být uvedené rozhodnutí stíženo vadou spočívající ve zneužití pravomoci, pokud bylo přijato za účelem poškodit osobnost, důstojnost nebo fyzickou či psychickou integritu zaměstnance (obdobně viz rozsudek ze dne 24. února 2010, Menghi v. ENISA, F-2/09, EU:F:2010:12, body 71 a 72).

- 46 V projednávané věci je třeba konstatovat, že tvrzení, které žalobkyně uvádí jako pátý žalobní důvod vycházející z psychického obtěžování, představuje přinejmenším částečně skutkový základ třetího žalobního důvodu, vycházejícího ze zneužití pravomoci, v jehož rámci tvrdí, že se vedoucí EUPM dopustil zneužití pravomoci s jediným cílem ji obtěžovat a urazit.
- 47 Za těchto podmínek je třeba třetí a pátý žalobní důvod zkoumat společně.
- 48 Podle ustálené judikatury má pojem zneužití pravomoci jasně vymezený rozsah, který označuje situaci, kdy správní orgán užívá své pravomoci s jiným cílem, než pro který mu byly svěřeny. Rozhodnutí je stíženo vadou spočívající ve zneužití pravomoci pouze tehdy, jeví-li se na základě objektivních, relevantních a shodujících se indicií, že bylo přijato za účelem dosažení jiných než uváděných cílů. V tomto ohledu se na podporu svých tvrzení nestačí dovolávat určitých skutečností, je třeba ještě poskytnout dostatečně přesné, objektivní a shodující se indicie, které mohou podpořit jejich pravdivost nebo přinejmenším jejich pravděpodobnost, přičemž v opačném případě nemůže být věcná správnost tvrzení dotčeného orgánu zpochybněna (viz usnesení ze dne 19. prosince 2013, da Silva Tenreiro v. Komise, T-32/13 P, EU:T:2013:721, body 31 až 33 a citovaná judikatura).
- 49 Je třeba rovněž připomenout, že judikatura přiznala unijním orgánům širokou posuzovací pravomoc při organizaci svých útvarů v závislosti na úkolech, které jsou jim svěřeny, a při přidělování zaměstnanců, které mají k dispozici za účelem plnění těchto úkolů, za podmínky, že se jejich přidělování uskutečňuje v zájmu služby a že je přitom zachována zásada rovnocennosti pracovních míst (viz rozsudek ze dne 25. července 2006, Fries Guggenheim v. Cedefop, T-373/04, EU:T:2006:224, bod 67 a citovaná judikatura). Za těchto okolností se musí přezkum Tribunálu omezit na otázku, zda uvedený orgán nepřekročil nezpochybnitelné meze a nevyužil své pravomoci zjevně nesprávným způsobem (viz rozsudek ze dne 25. července 2006, Fries Guggenheim v. Cedefop, T-373/04, EU:T:2006:224, bod 68 a citovaná judikatura).
- 50 Mimoto, pokud nebylo shledáno, že je rozhodnutí v rozporu se zájmem služby, nemůže se jednat o zneužití pravomoci (viz rozsudek ze dne 7. února 2007, Clotuche v. Komise, T-339/03, EU:T:2007:36, bod 126 a citovaná judikatura).
- 51 V projednávané věci bylo v rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 přeřazení žalobkyně od 19. dubna 2010 z pracovního místa *Senior Legal Advisor/Legal Counsel*, které zastávala v ústředí EUPM v Sarajevu, na pracovní místo *Criminal Justice Adviser – Prosecutor* u regionální úřadovny EUPM v Banja Luce odůvodněno „operativními důvody“. Toto odůvodnění bylo doplněno v rozhodnutí ze dne 30. dubna 2010, z něhož vyplývá, že operativní důvod přeřazení žalobkyně vycházel z nutnosti mít v úřadovně v Banja Luce k dispozici poradenství státního zástupce.
- 52 Otázku, zda vedoucí EUPM zneužil své pravomoci tím, že žalobkyni v rámci EUPM přeřadil, je nutno zkoumat právě ve světle tohoto odůvodnění a výše uvedených zásad.
- 53 Žalobkyně v podstatě předkládá tři argumentační linie k prokázání toho, že napadená rozhodnutí jsou stížena vadou zneužití pravomoci. Zaprvé o jejím přeřazení nebylo rozhodnuto v zájmu služby, zadruhé k jejímu přeřazení došlo s cílem ji obtěžovat a zatřetí o jejím přeřazení bylo rozhodnuto v reakci na výhrady vůči řízení EUPM, a mělo tedy sankční povahu.
- 54 Nejprve je třeba zkoumat, zda tvrzení žalobkyně o sankční povaze jejího přeřazení umožňuje konstatovat, že došlo ke zneužití pravomoci.
- 55 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury citované v bodě 45 výše by rozhodnutí o přeřazení bylo stíženo zneužitím pravomoci, pokud by bylo přijato v souvislosti s psychickým obtěžováním a s cílem poškodit osobnost, důstojnost nebo fyzickou či psychickou integritu přeřazené osoby. To platí rovněž v případě, kdy přeřazení ve skutečnosti znamená sankci uloženou žalobkyni za její kritiku řízení EUPM. Kdyby byly takové okolnosti prokázány, představovaly by zneužití pravomoci,

neboť vedoucí EUPM by využil své pravomoci za jiným účelem, než je účel, za kterým mu byly tyto pravomoci svěřeny, a přearažení by kromě toho nebylo možné považovat za učiněné v zájmu služby. Je tedy třeba zkoumat, zda rozhodujícím důvodem pro přearažení žalobkyně na jiné pracovní místo byly důvody uvedené v napadených rozhodnutích, které se týkaly zájmu služby, nebo zda byla uvedena rozhodnutí přijata za účelem dosažení jiných – nelegitimních – cílů, než jsou uváděné cíle.

- 56 V projednávané věci je třeba uvést, že cíl sledovaný přearažením žalobkyně, a sice nezbytnost poradenství státního zástupce v regionální úřadovně EUPM v Banja Luce, odpovídal formálně posláním EUPM, jak vyplývá z článku 2 rozhodnutí 2009/906, a sice podpoře příslušných donucovacích orgánů v Bosně a Hercegovině v boji proti organizované trestné činnosti a korupci. Je třeba rovněž upřesnit, že pracovní místo v Banja Luce, na které byla žalobkyně přearažena (*Criminal Justice Adviser – Prosecutor*), označované jako pracovní místo ROBL-04, bylo v okamžiku přijetí rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 volné pod názvem *Criminal Justice Expert* a mělo být podle výzvy k podávání žádostí o pracovní místo obsazeno „co nejdříve“. Kromě toho není sporné, že kvalifikace a pracovní zkušenosti žalobkyně odpovídaly požadovanému profilu. Ze žádosti žalobkyně o pracovní místo *Chief of Legal Office* navíc výslovně vyplývá, že prohlásila, jak uvádí Rada, že je připravena EUPM sloužit na jiném pracovním místě, než na které se vztahovala její žádost.
- 57 Je však nutno konstatovat, že nepřímé důkazy předložené žalobkyní, jakož i důkazy obsažené ve spise jsou dostatečně přesné, objektivní a shodující se, takže lze dospět k závěru, že je pravděpodobné, že napadená rozhodnutí byla přijata z důvodu jiných okolností, než je nutnost služeb žalobkyně s kvalifikací státní zástupkyně v Banja Luce, a že vedoucí EUPM sledoval jejím přearažením především jiný cíl, než je podpora příslušným donucovacím orgánům v Bosně a Hercegovině v boji proti organizované trestné činnosti a korupci.
- 58 V tomto ohledu je třeba zaprvé připomenout, že dopisem ze dne 17. března 2010 informovala žalobkyně spolu s jednou ze svých kolegyní, A, své nadřízené o údajných nesrovnalostech v řízení EUPM. Tento dopis byl předán dne 17. března 2010 přímému nadřízenému žalobkyně, řediteli oddělení politiky EUPM, což Rada nezpochybňuje. Dne 26. března 2010 předala asistentka žalobkyně úřadu vedoucího EUPM s ohledem na nadcházející schůzku, která se měla konat mezi žalobkyní, A a tímto vedoucím, seznam nesrovnalostí, na které poukázala v dopise ze dne 17. března 2010, což Rada také nezpochybňuje. Rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 bylo tedy přijato pouze tři týdny po předání dopisu ze dne 17. března 2010 přímému nadřízenému žalobkyně a dvanáct dnů po předání seznamu nesrovnalostí vedoucímu EUPM.
- 59 Zadruhé je nutno uvést, že rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 bylo přijato před tím, než byly otázky vznesené žalobkyní a A v dopise ze dne 17. března 2010 prošetřeny.
- 60 Zatřetí ze spisu vyplývá, že schůzka mezi žalobkyní, A a vedoucím EUPM byla naplánována na 14. dubna 2010. Podle žalobkyně se tato schůzka neuskutečnila, což Rada nevyvrací.
- 61 Začtvrté vedoucí EUPM rozhodl až dne 22. dubna 2010 v návaznosti na svou výměnu korespondence s A zahájit interní šetření ohledně tvrzení uvedených posledně uvedenou v jejích e-mailech ze dne 5. a 21. dubna 2010. V této souvislosti je nutno upřesnit, že vedoucí EUPM odkázal v tomto rozhodnutí, které žalobkyně předložila v příloze ke svému vyjádření ke druhému rozsudku o kasačním opravném prostředku, na seznam předaný právním oddělením (*Legal Office*). Je důvodné se domnívat, že měl na mysli seznam předaný asistentkou žalobkyně dne 26. března 2010 úřadu vedoucího EUPM (viz bod 58 výše). Kromě toho vedoucí EUPM připomněl v tomto rozhodnutí o zahájení šetření znění svého dopisu ze dne 19. dubna 2010, podle kterého A uvedla v e-mailu ze dne 5. dubna 2010 závažná a nepodložená tvrzení proti vedoucím pracovníkům EUPM. Z uvedeného dopisu ze dne 19. dubna 2010 předloženého Radou v odpovědi na organizační procesní opatření navíc vyplývá, že e-mail A ze dne 5. dubna 2010 a chybějící manažerská reakce žalobkyně na uvedený e-mail jakožto přímé nadřízené A opět vážně poškodily vztahy mezi právním oddělením a oddělením administrativy a podpory.

- 62 Zapáté je nutno uvést, že vedoucí EUPM potvrdil rozhodnutím ze dne 30. dubna 2010 přeražení žalobkyně do Banja Luky, a to ještě před tím, než byl znám výsledek interního šetření uvedeného v bodě 61 výše a než bylo provedeno zvláštní prošetření otázek vznesených žalobkyní a A v dopise ze dne 17. března 2010.
- 63 Zašesté ze spisu vyplývá, že vedoucí EUPM vypověděl dopisem ze dne 26. května 2010 smlouvu A z důvodu ztráty důvěry. V tomto ohledu je třeba upřesnit, že veřejný ochránce práv dospěl v návaznosti na stížnost A ve svém rozhodnutí ze dne 4. června 2015 k závěru, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv kritizoval skutečnost, že smlouva A byla vypovězena osm dní poté, co dotyčná předala řediteli útvaru schopnosti civilního plánování a provádění, který vykonával své funkce v generálním sekretariátu Rady jakožto civilní velitel operací pro EUPM, dopis poukazující na údajné nesrovnalosti, k nimž došlo v EUPM. Veřejný ochránce práv vyjádřil navíc politování nad tím, že neexistuje předem stanovený rámec pro vyřizování upozornění ze strany oznamovatelů na nedostatky fungování a pro zajištění jejich ochrany. V této souvislosti vyjádřil výtky ohledně skutečnosti, že v dotčeném případě bylo šetření vedeno *ad hoc*.
- 64 Zasedmé dokumenty obsažené ve spise neumožňují dospět k závěru, že k datu přijetí rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 nebylo výběrové řízení zahájené za účelem obsazení pracovního místa *Criminal Justice Expert* úspěšně ukončeno a že rozhodnutí o přeražení žalobkyně bylo přijato v kontextu nedostatku způsobilých uchazečů o toto pracovní místo.
- 65 Z nedatované tabulky, kterou poskytla Rada po jednání konaném v řízení, které proběhlo po prvním vrácení věci Soudním dvorem, totiž vyplývá, že ze dvou uchazečů, kteří se přihlásili na pracovní místo *Criminal Justice Expert*, byl způsobilý pouze jeden uchazeč s italskou státní příslušností, avšak ten byl vyloučen z důvodu, že požadovanému profilu odpovídal lépe jiný uchazeč. Z uvedené tabulky však nevyplývá, že existoval jiný uchazeč, který mohl být považován za způsobilého pro dotčené pracovní místo. Rada navíc ve svém vyjádření ke druhému rozsudku o kasačním opravném prostředku uvádí, že žádný z uchazečů, kteří se zúčastnili výběrového řízení, nebyl pro dotčené pracovní místo stejně vhodný jako žalobkyně.
- 66 Navíc zpráva ze dne 23. dubna 2010, kterou zaslal vedoucí EUPM civilnímu veliteli operací EUPM ohledně výsledku jednotlivých výzev k podávání žádostí o pracovní místo u EUPM, kromě skutečnosti, že byla vypracována po přijetí rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010, pouze uvádí, že šest pracovních míst nebylo možné obsadit a u třech pracovních míst došlo k prodloužení nebo o nich byla přijata „jiná operativní rozhodnutí“.
- 67 Za těchto podmínek nelze mít na rozdíl od toho, co tvrdí Rada ve svých písemnostech, za to, že řízení nevedlo k žádnému výsledku z důvodu nedostatku vhodných uchazečů. Ve skutečnosti je na základě okolností uvedených ve spise věrohodnější konstatovat, že uvedené řízení nevedlo k žádnému výsledku, jelikož bylo rozhodnuto o přeražení žalobkyně na dotčené pracovní místo.
- 68 Okolnosti, na které poukazuje Rada, a sice že pracovní místo *Criminal Justice Expert* nebylo prioritou ani jednoho z uchazečů o uvedené pracovní místo a že byli vybráni na jiná pracovní místa u EUPM v souladu s jejich preferencemi, nemohou prokázat, že výběrové řízení na uvedené místo již v okamžiku přijetí rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 neprobíhalo. Na základě dokumentů obsažených ve spise nelze sice popřít, že oba dotčení uchazeči si nezvolili pracovní místo *Criminal Justice Expert* jako svou první prioritu, avšak vzhledem k neexistenci důkazů podporujících takové konstatování není prokázáno, že o přijetí uvedených uchazečů na jiná pracovní místa bylo rozhodnuto před přijetím rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010. Kromě toho, pokud jde o uchazeče, který byl považován za způsobilého pro pracovní místo *Criminal Justice Expert*, neměly být každopádně jeho osobní preference rozhodující pro učinění závěru, že ke dni přeražení žalobkyně neexistoval pro obsazení uvedeného pracovního místa vhodný uchazeč.

- 69 Rada navíc na jednání připustila, že výběrové řízení na pracovní místo *Criminal Justice Expert* nebylo ke dni přijetí rozhodnutí o přeřazení žalobkyně do Banja Luky ukončeno. Pokud Rada tvrdila, že dne 7. dubna 2010 byly již žádosti o uvedené pracovní místo známy z důvodu, že nejzazším datem pro jejich podání byl 23. březen 2010, postačí konstatovat, že ze spisu nevyplyvá, že by byl vedoucí EUPM s těmito informacemi seznámen před přijetím svého rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010.
- 70 Je pravda, že mohou nastat případy, kdy se přeřazení zaměstnance na jiné pracovní místo jeví jako nezbytné ještě před tím, než jsou známy výsledky výběrového řízení. Rada však nepředložila důkazy umožňující pochopit důvody, proč vedoucí EUPM takto postupoval v projednávané věci. Kromě toho výzva k předkládání žádostí o pracovní místo *Criminal Justice Expert* byla členským státům zaslána pouze o něco více než jeden měsíc před datem dotčeného rozhodnutí o přeřazení, a sice 2. března 2010, s nejzazším datem pro podání přihlášek stanoveným na 23. března 2010. Ze spisu navíc nevyplyvá, že by výběrové řízení bylo před přijetím rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 zrušeno.
- 71 V projednávané věci měl tedy vedoucí EUPM před případným přijetím rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 vyčkat na formální konec výběrového řízení zahájeného na obsazení pracovního místa *Criminal Justice Expert*.
- 72 Zaosmé je tvrzení žalobkyně, že vedoucí EUPM rozhodl o jejím přeřazení na jakékoli jiné místo v EUPM, podepřeno přinejmenším nepřímo obsahem e-mailové korespondence s ředitelem oddělení politiky EUPM, který byl jejím přímým nadřízeným, a s vedoucím regionální úřadovny v Banja Luce. Z odpovědi uvedeného ředitele na e-mail žalobkyně ze dne 7. dubna 2010 totiž vyplývá, že volná pracovní místa, na něž bylo možné přeložení v Bosně a Hercegovině se nacházela v Banja Luce, v Mostaru a v Tuzle. Z odpovědi vedoucího regionální úřadovny v Banja Luce na e-mail žalobkyně ze dne 8. dubna 2010 navíc vyplývá, že si tento ředitel nevyžádal služby dalšího státního zástupce a že jej v Banja Luce naléhavě nepotřeboval.
- 73 Zadeváté je třeba konstatovat, že k přeložení žalobkyně do Banja Luky došlo proti její vůli. Ze spisu mimo jiné nevyplyvá, že jí bylo před přijetím rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 umožněno předložit připomínky.
- 74 Zadesáté, i když přeložení žalobkyně ze Sarajeva do Banja Luky nezměnilo její administrativní postavení ani její odměnu a příspěvky, nic to nemění na tom, že toto přeložení, o němž bylo rozhodnuto dne 7. dubna 2010, formálně od 19. dubna 2010 a ve skutečnosti od 26. dubna 2010, a tedy v krátké době, na jiné místo, které s sebou nese mimo jiné změnu vykonávaných úkolů, aniž bylo k tomuto rozhodnutí připojeno podrobné vysvětlení, muselo být žalobkyní vnímáno jako postih.
- 75 Tohoto dojmu musela žalobkyně nabýt tím spíše, že pracovní místo, na které byla přeřazena, odpovídalo přeřazení ze seniorské pracovní pozice na neseniorskou. Na rozdíl od toho, co tvrdí Rada, ze spisu vyplývá, že v rámci EUPM existovala pracovní místa na několika úrovních, mezi něž patří jednak pracovní místa kvalifikovaná jako „seniorská“, jako je *Senior Legal Advisor/Legal Counsel*, *Senior Criminal Justice Expert* nebo *Senior Economic Crime Expert*, a jednak pracovní místa na nižší úrovni a obnášející menší odpovědnost, zejména pak řídicí a koordinační, jako je *Criminal Justice Expert* nebo *Economic Crime Expert*. Z toho vyplývá, že žalobkyně mohla své přeřazení z pracovního místa *Senior Legal Advisor/Legal Counsel* v ústředí EUPM v Sarajevu, o které se konkrétně ucházela v okamžiku, kdy rovněž v Sarajevu vykonávala funkci *Criminal Justice Unit Adviser*, na místo *Criminal Justice Adviser – Prosecutor* u regionální úřadovny EUPM v Banja Luce, skutečně vnímat jako zařazení na pracovní místo na nižší úrovni, které pro ni bylo z profesního hlediska méně zajímavé, a tedy jako postih.
- 76 Navíc je třeba poznamenat, že každý úředník, který se i před nabytím účinku článku 22a služebního řádu ujal iniciativy a informoval své nadřízené o existenci protiprávností nebo neplnění povinností plynoucích ze služebního řádu, o nichž se dozvěděl, jež by mohly poškozovat finanční zájmy Unie, měl již právo požívat ochrany ze strany orgánu, v jehož službách pracoval, před jakýmkoli odvetnými

opatřeními z důvodu tohoto zveřejnění a nesměl utrpět újmu způsobenou uvedeným orgánem, pokud jednal v dobré víře (rozsudek ze dne 4. dubna 2019, *Rodriguez Prieto v. Komise*, T-61/18, EU:T:2019:217, bod 71). V případě takového zaměstnance EUPM, jako je žalobkyně, na kterou se tyto zásady použijí obdobně, tomu nemůže být jinak (viz judikatura citovaná v bodě 44 výše).

- 77 Výše uvedené skutečnosti, jejich časová posloupnost, jakož i jejich kontext umožňují za těchto podmínek konstatovat, že rozhodujícím důvodem pro přijetí napadených rozhodnutí nebyl zájem služby spočívající v nutnosti služeb žalobkyně v Banja Luce na pracovním místě *Criminal Justice Adviser-Prosecutor*, ale skutečnost, že spolu s A poukázala na údajné nesrovnalosti v řízení EUPM. Je tedy třeba dospět k závěru, že napadená rozhodnutí jsou stížena vadou zneužití pravomoci z důvodu, že byla přijata za účelem dosažení jiných, nikoli legitimních, cílů, než jsou uváděné cíle, a že vedoucí EUPM tedy použil svou pravomoc za jiným účelem, než je účel, pro který mu byla tato pravomoc svěřena.
- 78 Závěr uvedený v bodě 77 výše nemůže být vyvrácen okolností, na kterou poukazuje Rada, že šetření vedené na základě rozhodnutí ředitele útvaru schopnosti civilního plánování v návaznosti na dopis A (viz bod 63 výše) neumožnilo odhalit nesrovnalosti. Výsledek tohoto šetření nemá totiž vliv na otázku, zda přeřazení žalobkyně mělo souvislost s dopisem ze dne 17. března 2010 a představovalo postih v důsledku toho, že poukázala na údajné nesrovnalosti v řízení EUPM. Rada kromě toho nikdy netvrdila, že žalobkyně nejednala v dobré víře, když uvedený dopis předala svému přímému nadřízenému.
- 79 Navíc pokud Rada uvádí, že žalobkyně prohlásila, že je ochotna sloužit EUPM na jiném pracovním místě, než je místo, jehož se týkala její žádost o pracovní místo *Chief of Legal Office*, postačí uvést, že takové prohlášení, které skutečně vyplývá ze spisu, nemůže odůvodnit přeřazení, o kterém bylo rozhodnuto v souvislosti s oznámením údajných nesrovnalostí, ke kterým došlo v rámci EUPM. Legalitu přeřazení nemůže potvrdit ani skutečnost, že žalobkyně mohla požádat italské orgány o ukončení svého vyslání. Kromě skutečnosti, že taková možnost by byla dána až v návaznosti na přeřazení, nemůže ospravedlnit opatření spočívající v přeřazení, které vykazuje sankční či dokonce zneužívající povahu.
- 80 Dále skutečnost uvedená Radou, že pracovní místo *Chief of Legal Office* zastávané žalobkyní v Sarajevu bylo od 1. ledna 2010 v návaznosti na reorganizaci EUPM přejmenováno na *Senior Legal Advisor/Legal Counsel*, neumožňuje prokázat, že jejích služeb v ústředí EUPM v Sarajevu již nebylo zapotřebí nebo že napadená rozhodnutí byla přijata pouze v zájmu služby.
- 81 Kromě toho, pokud Rada tvrdí, že údajný ústní rozhovor mezi žalobkyní a zástupcem vedoucího EUPM v dubnu 2010 zmíněný v jejím vyjádření ze dne 17. února 2020 představuje skutečnost, která je nová, a tedy nepřípustná, postačí uvést, že tento rozhovor byl již v podstatě uveden v žalobě.
- 82 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobnímu důvodu vycházejícímu ze zneužití pravomoci musí být vyhověno. Napadená rozhodnutí je tedy třeba zrušit, aniž je nutné vyjadřovat se k ostatním výtkám vzneseným v rámci třetího a pátého žalobního důvodu, jakož i k ostatním žalobním důvodům žalobkyně.

K návrhu na náhradu újmy

K přípustnosti

- 83 Rada v duplice tvrdí, aniž formálně vznesla námitku nepřípustnosti, že žalobkyně u svého návrhu na náhradu škody ve výši 8 000 eur, který vznesla poprvé v replice a který směřuje k náhradě majetkové újmy, jež jí údajně vznikla proto, že v důsledku pracovního volna z důvodu nemoci neměla nárok na příspěvek na vyslání, nepožádala v tomto ohledu o povolení rozšířit rozsah své žaloby a ani toto povolení nezískala.
- 84 V této souvislosti je třeba připomenout, že v souladu s článkem 76 písm. e) jednacího řádu je žalobkyně povinna v žalobě uvést svá návrhová žádání. V zásadě tak lze brát v úvahu pouze návrhová žádání obsažená v žalobě, kterou bylo řízení zahájeno, a opodstatněnost žaloby musí být zkoumána výlučně z hlediska návrhových žádání obsažených v žalobě, kterou bylo řízení zahájeno (rozsudek ze dne 24. října 2018, Epsilon International v. Komise, T-477/16, nezveřejněný, EU:T:2018:714, bod 45; v tomto smyslu viz rovněž rozsudky ze dne 8. července 1965, Krawczynski v. Komise, 83/63, EU:C:1965:70, s. 785, a ze dne 25. září 1979, Komise v. Francie, 232/78, EU:C:1979:215, bod 3).
- 85 Článek 84 odst. 1 jednacího řádu umožňuje předkládání nových důvodů za podmínky, že se tyto nové důvody zakládají na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. Z judikatury vyplývá, že touto podmínkou se *a fortiori* řídí jakákoli změna návrhových žádání a v případě, že neexistují právní a skutkové okolnosti, které vyšly najevo v průběhu písemné části řízení, lze zohlednit pouze návrhová žádání obsažená v žalobě (rozsudky ze dne 13. září 2013, Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung v. Komise, T-73/08, nezveřejněný, EU:T:2013:433, bod 43, a ze dne 24. října 2018, Epsilon International v. Komise, T-477/16, nezveřejněný, EU:T:2018:714, bod 46).
- 86 Podle ustálené judikatury dále platí, že žalobní důvod, který je rozšířením důvodu dříve přímo nebo implicitně uvedeného v žalobě a má úzkou spojitost s tímto žalobním důvodem, musí být prohlášen za přípustný (viz rozsudek ze dne 8. listopadu 2018, „Pro NGO!“ v. Komise, T-454/17, EU:T:2018:755, bod 70 a citovaná judikatura).
- 87 V projednávané věci je zajisté pravda, jak uvádí Rada, že dotčený návrh na náhradu škody nebyl v žalobě formulován. Majetková újma, která žalobkyni údajně vznikla, však zapadá do skutkového kontextu, ke kterému došlo po podání žaloby, a sice dne 16. června 2010, a souvisí podle žalobkyně s psychickým obtěžováním, které měla utrpět v rámci EUPM a jež je popsáno v žalobě. Žalobkyně odkazuje zaprvé na lékařská potvrzení, která následovala po datu podání žaloby, jimiž prokazuje, že od srpna 2010 až do ukončení jejího vyslání k EUPM čerpala pracovní volno z důvodu nemoci a že toto pracovní volno z důvodu nemoci musí být přičítáno na vrub jednotlivým epizodám obtěžování, jimž byla údajně vystavována. Dále se opírá o e-maily z února a března 2011, jimiž dokládá, že nemohla získat část příspěvku na vyslání za rok 2010 z důvodu své nepřítomnosti v práci související s pracovním volnem z důvodu nemoci. Tyto skutečnosti vyšly najevo v průběhu písemné části řízení ve věci T-271/10, mezi podáním žaloby a replikou, a žalobkyně na ně poukázala v replice, v níž rovněž předložila předmětný návrh na náhradu škody.
- 88 Za těchto podmínek by bylo v rozporu s řádným výkonem spravedlnosti a požadavkem hospodárnosti řízení po žalobkyni požadovat, aby podala novou žalobu, pokud jde o návrh na náhradu majetkové újmy, která jí měla vzniknout z důvodu jejího údajného psychického obtěžování. Tento návrh je tedy přípustný.
- 89 Kromě toho, pokud Rada uvádí, že některé okolnosti uvedené ve vyjádření žalobkyně ke druhému rozsudku o kasačním opravném prostředku jsou nové, a tudíž nepřípustné, je třeba uvést, že v bodě, na který Rada poukazuje, žalobkyně v podstatě předkládá argument opírající se o usnesení italského

soudu ze dne 21. ledna 2020, jímž se snaží prokázat existenci nemajetkové újmy, kterou napadená rozhodnutí způsobila na její profesní pověsti. Za tímto účelem předkládá dotčené rozhodnutí, jímž bylo po její stížnost nařízeno stíhání autora článku zveřejněného v dubnu 2011. Předkládá rovněž uvedený článek, který se podle jejího tvrzení týká skutkových okolností projednávané věci a je vůči ní pomlouvačný.

- 90 Podle čl. 85 odst. 3 jednacího řádu mohou hlavní účastníci řízení výjimečně předložit nebo navrhnout další důkazy před ukončením ústní části řízení nebo před rozhodnutím Tribunálu, že rozhodne bez konání ústní části řízení, za podmínky, že je toto prodlení odůvodněné. Tyto zásady se uplatní v průběhu tohoto řízení probíhajícího po zrušení původního rozsudku a vrácení věci Tribunálu, neboť je toto řízení částečným pokračováním téhož sporu, který byl zahájen podáním žaloby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, *Kakol v. Komise*, T-641/16 RENV a T-137/17, nezveřejněný, EU:T:2018:958, bod 70).
- 91 V projednávané věci je nesporné, že usnesení předložené žalobkyní v příloze k jejímu vyjádření ze dne 17. února 2020 nemohlo být předloženo dříve, jelikož toto usnesení bylo vydáno v lednu 2020. S ohledem na skutečnost, že toto usnesení bylo přijato nedávno, je jeho předložení přípustné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. dubna 2018, *Verein Deutsche Sprache v. Komise*, T-468/16, nezveřejněný, EU:T:2018:207, bod 20).
- 92 Naproti tomu ohledně článku uveřejněného v dubnu 2011 žalobkyně neuvádí zvláštní okolnosti odůvodňující jeho předložení v příloze jejího vyjádření k druhému rozsudku o kasačním opravném prostředku, a tedy několik let po uveřejnění uvedeného článku. Za těchto okolností musí být tento důkaz prohlášen za nepřípustný.

K věci samé

- 93 Žalobkyně tvrdí, že jí protiprávním jednáním EUPM byla způsobena újma. Zaprvé jí vznikla nemajetková újma vyplývající z újmy způsobené jejím přeložením a „degradováním“ na jejím zdraví, její integritě, důstojnosti a profesní pověsti. Dále jí byla způsobena nemajetková újma z důvodu obtěžování v rámci EUPM. V této souvislosti tvrdí, že došlo k újmě na jejím zdraví. Domnívá se, že výše náhrady škody musí být stanovena *ex aequo et bono* a činí 30 000 eur. Upřesňuje, že přiznání náhrady újmy zůstává jediným způsobem nápravy protiprávnosti napadených rozhodnutí. Kromě toho se v replice domáhá náhrady škody způsobené tím, že v důsledku volna z důvodu nemoci jí nemohl být přiznán příspěvek na vyslání. Tato škoda podle ní činí 8 000 eur.
- 94 Rada poznamenává, že žaloba neobsahuje žádnou skutkovou okolnost týkající se existence újmy způsobené na integritě žalobkyně. Stran újmy na zdraví žalobkyně uvádí, že uvedená neprokázala existenci příčinné souvislosti mezi jejím přeřazením a zdravotním stavem. Mimoto tvrdí, že žalobkyně uvedla v replice nové skutečnosti, které se zakládají na událostech, k nimž došlo po jejím přeřazení, a nemohou tedy sloužit k prokázání nezbytné příčinné souvislosti s napadenými rozhodnutími. Stran návrhu na náhradu škody ve výši 8 000 eur Rada tvrdí, že žalobkyně neprokázala přímou a určitou příčinnou souvislost mezi touto škodou a rozhodnutím o přeřazení. Dodává, že výše náhrad za vyslání se v důsledku přeložení žalobkyně do Banja Luky nezměnila. Zpochybňuje také skutečnost, že neexistence užitečného účinku případného zrušení napadených rozhodnutí vede ke vzniku práva na doplňující náhradu újmy.
- 95 Úvodem je třeba poznamenat, že návrh žalobkyně na náhradu újmy vychází z režimu mimosmluvní odpovědnosti Unie z důvodu údajného protiprávního jednání jejích orgánů.
- 96 Podle ustálené judikatury je vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu článku 340 druhého pododstavce SFEU vázán na splnění souboru podmínek, kterými jsou dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznat práva jednotlivcům, skutečná existence škody a příčinné

souvislosti mezi porušením povinnosti ze strany původce jednání a újmou způsobenou poškozeným osobám (viz rozsudek ze dne 10. září 2019, HTTS v. Rada, C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 32 a citovaná judikatura).

- 97 Zprv, pokud jde v projednávané věci o návrh žalobkyně směřující k náhradě nemajetkové újmy způsobené jejím přeřazením, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že pokud návrhová žádání znějící na náhradu újmy vycházejí z protiprávnosti zrušovaného aktu, představuje zrušení, o němž rozhodne Tribunál, samo o sobě přiměřenou a v zásadě dostatečnou náhradu jakékoliv nemajetkové újmy, kterou mohl žalobce utrpět (viz rozsudek ze dne 18. září 2015, Wahlström v. Frontex, T-653/13 P, EU:T:2015:652, bod 82 a citovaná judikatura).
- 98 Bylo však rozhodnuto, že je-li zrušení aktu zbaveno veškerého užitečného účinku, nemůže samo o sobě představovat přiměřenou a dostatečnou náhradu veškeré nemajetkové újmy způsobené zrušeným aktem (rozsudek ze dne 18. září 2015, Wahlström v. Frontex, T-653/13 P, EU:T:2015:652, bod 83).
- 99 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci skončilo vyslání žalobkyně na konci roku 2010 a působení EUPM bylo ukončeno v roce 2012, bude zrušení napadených rozhodnutí zbaveno veškerého užitečného účinku a nebude představovat přiměřenou a dostatečnou náhradu nemajetkové újmy, která žalobkyni vznikla.
- 100 Je tedy třeba určit, zda protiprávnost napadených rozhodnutí, která byla konstatována v bodech 48 až 82 výše, odpovídá dostatečně závažnému porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům, a zda žalobkyně prokázala existenci újmy související s touto protiprávností.
- 101 Pokud jde o podmínku týkající se existence protiprávního jednání, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury nepostačuje konstatování protiprávnosti právního aktu, i když je tato protiprávnost politováníhodná, k tomu, aby byla splněna podmínka vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie založené na protiprávnosti jednání vytykaného orgánům (viz rozsudek ze dne 25. listopadu 2014, Safa Nicu Sepahan v. Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 50 a citovaná judikatura). Tato podmínka vyžaduje dostatečně závažné porušení právní normy přiznávající práva jednotlivcům. K takovému porušení dojde, překročí-li dotyčný orgán zjevně a závažným způsobem meze, kterými je ohraničena jeho posuzovací pravomoc, přičemž skutečnosti, ke kterým je třeba v tomto ohledu přihlídnout, jsou zejména stupeň jasnosti a přesnosti porušeného pravidla, jakož i rozsah prostoru pro uvážení, který toto pravidlo ponechává unijnímu orgánu (viz rozsudek ze dne 30. května 2017, Safa Nicu Sepahan v. Rada, C-45/15 P, EU:C:2017:402, body 29 a 30 a citovaná judikatura).
- 102 V projednávané věci je prokázáno, že napadená rozhodnutí jsou stížena vadou zneužití pravomoci z důvodu, že byla přijata za účelem dosažení jiných, nelegitimních, cílů, než které jsou v nich uvedeny, a sice za účelem postihu žalobkyně za to, že spolu s jednou ze svých kolegyní oznámila údajné nesrovnalosti v řízení EUPM.
- 103 Taková protiprávnost, k níž došlo v kontextu, ve kterém mají unijní orgány širokou posuzovací pravomoc a přezkum vykonávaný Tribunálem je omezený (viz body 43 a 49 výše), musí být považována za zvláště závažnou a zakládající dostatečně závažné porušení, které může založit odpovědnost Unie.
- 104 V projednávané věci je samotné konstatování protiprávnosti každopádně dostatečné ke splnění první ze tří podmínek nezbytných pro vznik odpovědnosti Unie za újmy způsobené členským státem vyslanému členovi personálu.
- 105 Spory v oblasti veřejné služby podle článku 270 SFEU a článků 90 a 91 služebního řádu, včetně sporů týkajících se náhrady újmy způsobené úředníkovi nebo zaměstnanci, se totiž řídí zvláštními a speciálními pravidly ve srovnání s pravidly vyplývajícími z obecných zásad, jimiž se řídí mimosmluvní odpovědnost Unie v rámci článku 268 SFEU a čl. 340 druhého pododstavce SFEU.

Zejména ze služebního řádu vyplývá, že na rozdíl od jakéhokoli jiného jednotlivce spojuje úředníka nebo zaměstnance Unie s orgánem nebo institucí, jimž podléhá, zaměstnanecký vztah, v rámci kterého existuje rovnováha zvláštních vzájemných práv a povinností, jež se projevuje v podobě povinnosti orgánu jednat vůči dotčenému s náležitou péčí (viz rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Komise v. Petrilli, T-143/09 P, EU:T:2010:531, bod 46 a citovaná judikatura). Z toho plyne, že k tomu, aby byla za splněnou považována první ze tří podmínek nutných ke vzniku odpovědnosti Unie za újmu způsobenou svým úředníkům a zaměstnancům z důvodu porušení práva unijní veřejné služby, postačuje pouhé konstatování protiprávnosti (rozsudek ze dne 12. července 2011, Komise v. Q, T-80/09 P, EU:T:2011:347, bod 45). Z důvodů uvedených v bodě 44 výše se tyto zásady použijí obdobně v takové věci, jako je projednávaná věc.

- 106 Z toho vyplývá, že ve druhé řadě je nutno posoudit, zda zjištěná protiprávnost způsobila žalobkyni skutečnou a určitou nemajetkovou újmu, přičemž je třeba se v této souvislosti ujistit, že tato újma je přímým důsledkem této protiprávnosti (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 4. dubna 2017, Evropský veřejný ochránce práv v. Claire Staelen, C-337/15 P, EU:C:2017:256, bod 127 a citovaná judikatura). V tomto ohledu je nutno upřesnit, že i když předložení důkazu nelze nezbytně považovat za podmínku pro uznání nemajetkové újmy, žalobce musí přinejmenším prokázat, že mu jednání vytýkané dotčenému orgánu mohlo takovou újmu způsobit (rozsudek ze dne 16. července 2009, SELEX Sistemi Integrati v. Komise, C-481/07 P, nezveřejněný, EU:C:2009:461, bod 38).
- 107 Žalobkyně tvrdí, že jí vznikla nemajetková újma na zdraví, integritě, důstojnosti a profesní pověsti, která vyplývá z újmy způsobené jejím přerazením. Poukazuje rovněž na pocity nespravedlnosti a úzkosti vyvolané nutností obrátit se na soud za účelem dosažení uznání svých práv. Připomíná také, že její přeložení a „degradování“ byly přímým důsledkem toho, že upozornila na údajné chybné fungování EUPM.
- 108 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že přerazení ze seniorského pracovního místa na neseniorské, ke kterému došlo v souvislosti s poukazem na údajné nedostatky ve fungování, o jehož protiprávnosti bylo rozhodnuto z důvodu, že je stíženo vadou spočívající ve zneužití pravomoci, může u dotčené osoby vyvolat zejména pocit zásahu do integrity a důstojnosti, pocit nespravedlnosti, jakož i úzkosti, což vede k morální újmě, která zakládá nárok na náhradu újmy. Taková újma mimoto vykazuje přímou souvislost s protiprávností, kterou jsou stížena napadená rozhodnutí, a tato protiprávnost je rozhodující příčinou této újmy. Toto konstatování je navíc podpořeno lékařským potvrzením ze dne 23. srpna 2010 poskytnutým žalobkyní, z něhož zejména vyplývá, že její přerazení a okolnosti, které s ním souvisely, měly dopad na její duševní zdraví.
- 109 S ohledem na okolnosti projednávaného případu je tedy třeba dospět k závěru, že přiznání částky 30 000 eur, stanovené *ex aequo et bono*, představuje přiměřenou náhradu nemajetkové újmy, která žalobkyni vznikla v důsledku jejího přeložení do Banja Luky na základě napadených rozhodnutí.
- 110 Zadruhé v souvislosti s návrhem na náhradu nemajetkové újmy způsobené jejím psychickým obtěžováním odkazuje žalobkyně kromě přeložení a „degradování“ stanovených v napadených rozhodnutích na další jednání, která buď předcházela uvedeným rozhodnutím, nebo po nich následovala. Jako nepřímý důkaz toho, že došlo k obtěžování, které předcházelo napadeným rozhodnutím, uvádí, že byla vyloučena z hlavních činností EUPM během svého vyslání, a jako nepřímý důkaz o obtěžování, které následovalo po uvedených rozhodnutích, omezení telefonického přístupu v ústředí EUPM, „velmi agresivní“ e-mail vyzývající ji k tomu, aby uvolnila svou kancelář, a neodůvodněné obtíže při získání dovolené. V replice popisuje další jednání, která považuje za obtěžování, jako je částečné zrušení služební cesty, zkrácení její zbývajících dovolených, její vyloučení z koordinační rady mezi muži a ženami a neprodloužení její funkce předsedkyně rozhodčího soudu.
- 111 Za předpokladu, že přijetí napadených rozhodnutí může být samo o sobě kvalifikováno jako psychické obtěžování, postačí konstatovat, že žalobkyni již byla přiznána přiměřená náhrada celkové nemajetkové újmy, kterou utrpěla z důvodu jejího přerazení do Banja Luky v důsledku napadených rozhodnutí.

V tomto rámci byly rovněž zohledněny negativní účinky uvedených rozhodnutí na duševní zdraví žalobkyně. Ostatní okolnosti, na které žalobkyně poukazuje, neumožňují na základě poskytnutých důkazů prokázat, že napadená rozhodnutí byla součástí série projevů psychického obtěžování. Za těchto podmínek nelze žalobkyně přiznat další odškodnění za nemajetkovou újmu vyplývající z psychického obtěžování.

- 112 Zatřetí stran návrhu na náhradu majetkové újmy ve výši 8 000 eur údajně utrpěné žalobkyní proto, že v důsledku volna z důvodu nemoci vyplývajícího z psychického obtěžování jí nemohl být přiznán příspěvek na vyslání, je třeba konstatovat, že z tohoto důvodu nemůže vzniknout mimosmluvní odpovědnost Rady.
- 113 Argumenty předložené žalobkyní nejsou totiž dostatečně přesné a jasné, aby bylo možné v projednávané věci učinit závěr, že jsou splněny podmínky pro vznik mimosmluvní odpovědnosti. Důkazy předložené žalobkyní neumožňují konkrétně prokázat existenci příčinné souvislosti mezi jejím údajným psychickým obtěžováním a zdravotními problémy, které byly důvodem její pracovní neschopnosti, k níž došlo v období, kdy neměla nárok na příspěvek na vyslání. Pokud žalobkyně odkazuje na lékařské potvrzení, je třeba konstatovat, že toto potvrzení sice dokládá, že u žalobkyně došlo k „depresivní poruše“ způsobené psychickým obtěžováním na pracovišti, avšak neumožňuje prokázat, že uvedená porucha plyne z psychického obtěžování, jelikož autor potvrzení se při závěru o existenci takového obtěžování nutně opíral výlučně o popis pracovních podmínek v rámci EUPM poskytnutý žalobkyní (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. září 2014, CQ v. Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 127 a citovaná judikatura). Jak již bylo navíc konstatováno v bodě 111 výše, žalobkyně neprokázala existenci okolností, které by mohly být považovány za okolnosti odhalující psychické obtěžování. Žalobkyně kromě toho uvádí, že odmítla podepsat prohlášení o nepřetržitém výkonu služby během jejího vyslání, čímž se vzdala příspěvku na vyslání, aniž prokázala, že nemohla tento příspěvek pobírat během svého pracovního volna z důvodu nemoci.
- 114 Z výše uvedeného vyplývá, že návrhu na náhradu újmy musí být vyhověno v rozsahu, v němž směřuje k náhradě nemajetkové újmy způsobené napadenými rozhodnutími, a ve zbývajících částech musí být zamítnut.

K návrhům na organizační procesní opatření

- 115 Žalobkyně navrhla přijetí organizačních procesních opatření na základě článku 64 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991. Tyto návrhy se týkaly předložení dopisu, který údajně zaslal civilní velitel operací EUPM italským orgánům a který se týkal její neodůvodněné nepřítomnosti v EUPM, jakož i předložení dokumentů týkajících se politiky EUPM v oblasti vakcinace, která byla v platnosti v listopadu 2009.
- 116 Vzhledem k tomu, že tyto návrhy neobsahují žádný relevantní údaj umožňující posoudit jejich užitečnost pro řešení projednávaného sporu, je třeba je zamítnout.

K nákladům řízení

- 117 Podle článku 219 jednacího řádu Tribunál v rozhodnutích vydaných po zrušení jeho rozhodnutí a vrácení věci rozhoduje o nákladech souvisejících s řízeními zahájenými před ním a s řízením o kasačním opravném prostředku před Soudním dvorem. Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr ve druhém rozsudku o kasačním opravném prostředku zrušil rozsudek po vrácení věci a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později, přísluší Tribunálu, aby v tomto rozsudku rozhodl o veškerých nákladech souvisejících s řízeními zahájenými před ním, včetně řízení o návrhu na předběžné opatření a řízení po prvním vrácení věci, jakož i o nákladech souvisejících s řízeními o kasačním opravném prostředku ve věcech C-455/14 P a C-413/18 P.

- 118 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 119 Článek 134 odst. 3 jednacího řádu stanoví, že pokud měli účastníci řízení ve věci částečně úspěch i neúspěch, ponese každý z nich vlastní náklady řízení. Jeví-li se to však vzhledem k okolnostem v projednávané věci jako odůvodněné, může Tribunál rozhodnout, že účastník řízení ponese vlastní náklady řízení a nahradí část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení. Podle čl. 135 odst. 1 jednacího řádu může navíc Tribunál v souladu s požadavky ekvity rozhodnout, že účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, ponese vlastní náklady řízení a nahradí pouze část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení, nebo se mu náhrada nákladů řízení neuloží.
- 120 S ohledem na všechny okolnosti projednávané věci a zejména na skutečnost, že Rada neměla po několika soudních řízeních v podstatné části svých návrhových žádání úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení vynaložených žalobkyní a jí samotnou, které souvisejí s tímto řízením, jakož i s řízeními ve věcech T-271/10, T-271/10 R, T-271/10 RENV, C-455/14 P a C-413/18 P. Pokud jde o návrh žalobkyně na zvýšení náhrady nákladů řízení o 8 %, postačí konstatovat, že takový návrh je předčasný a měl by být případně vyřešen v rámci řízení o určení výše nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (třetí senát)

rozhodl takto:

- 1) **Rozhodnutí ze dne 7. dubna 2010 podepsané personálním vedoucím policejní mise Evropské unie (EUPM) v Bosně a Hercegovině, jímž byla H přeřazena na pozici *Criminal Justice Adviser – Prosecutor* u regionální úřadovny v Banja Luce (Bosna a Hercegovina), a rozhodnutí ze dne 30. dubna 2010 podepsané vedoucím EUPM ve smyslu článku 6 rozhodnutí Rady 2009/906/SZBP ze dne 8. prosince 2009 o policejní misi Evropské unie (EUPM) v Bosně a Hercegovině, jímž byl upřesněn operativní důvod jejího přeřazení, se zrušují.**
- 2) **Rada Evropské unie zaplatí H částku ve výši 30 000 eur.**
- 3) **Ve zbývajících částech žaloba zamítá.**
- 4) **Rada ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené H v této věci, jakož i ve věcech T-271/10, T-271/10 R, T-271/10 RENV, C-455/14 P a C-413/18 P.**

Collins

Kreuschitz

Csehi

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 18. listopadu 2020.

Podpisy.